

iz Beričovega, za župana, — za svetovalca pa poštar in krčmar Jerni Pevec iz Dola in Janez Jeran, posestnik iz Beričovega.

Iz Bizovika. (*Čitalnica naša*) napravi prihodnjo nedeljo „besedo“, pri kateri se bode po pozdravu načelnikovem godlo, pelo in deklamovalo, nazadnje pa še plesalo. Začetek veselice je ob 3. uri popoldne. Ako bi to nedeljo vreme neugodno bilo, se vrši veselica še le drugo nedeljo.

Iz spodnje Šiške. — Prvikrat po slabem vremenu zmotljena veselica tukajšnje čitalnice se je v nedeljo sijajno izvršila. Lepo vreme je privabilo ljudstva kakor listja in trave na Guzijev vrt, kjer se je pelo, godlo in deklamovalo na veliko zadovoljnost gostov. Odlikovali ste se z deklamacijami posebno dve tukajšnji domorodkinji, katerima radostni kličemo: slava!

Iz Ljubljane. Več dni že se čujejo glasovi ukanja pa tudi jokanja po našem mestu, kjer se zbirajo na odhod sklicani vojaki. Če nabirajo različne vojne oddelke povsod tako, kakor pri nas na Kranjskem, misliti bi se smelo, da je vsa Avstrijska armada na nogah. Posebno britko sklic vojakov zadeva kmetijski stan zdaj, ko bo pri nas največ dela na polji z žetvijo žita in setvijo ajde, gospodar pa mora nagloma od doma, zapustivši gospodinjo samo.

— (*Iz seje odbora družbe kmetijske 7. dne t. m.*), pri kateri sta o zadevah državnih subvencij bila pričujoča gospoda zastopnika c. kr. deželne vlade in deželnega odbora, in kateri je predsedoval družbe predsednik baron Wurzbach, prejeli smo sledeče poročilo. — Subvencija za podkovno in živinozdravsko šolo je bila po predlogu poročevalca dr. Poklukarja razdeljena kakor prejšnja leta; o subvenciji za kmetijske nadaljevalne šole s 1000 gold. se pričakujejo nasveti c. kr. deželnega šolskega sveta; za izvolitev stalnega ali začasnega popotnega učitelja ministerstvo za to leto ni dalo državne podpore; popotni učitelj za sizarstvo gosp. Hitz pa je Kranjski in Goriški družbi za letos zagotovljen. — C. k. deželni gozdni nadzornik g. Salzer je poročal, kako naj se državna podpora s 500 gold. obrne za premije takim gospodarjem, ki zasajajo gozdno drevje. Nasveti se predložijo sl. ministerstvu kmetijstva s prošnjo, naj jih blagovoli potrditi. — Dr. Bleiweis je poročal o državni podpori s 500 gold., katero je ministerstvo odločilo za premije za zboljšanje senožeti in pa gospodarstva na planinah; tudi ti predlogi se pošljejo sl. ministerstvu za odobrenje. — Blagajnik gosp. Brus je nasvetoval mnogo mož, ki naj se izvolijo za ude družbe kmetijske; predlog je bil soglasno sprejet z željo, naj bi domoljubi, katerim je mar za napredek kmetijstva, pristopili k družbi, deželi gotovo koristni. — Konečno je g. predsednik predlagal, naj se vdovi gosp. J. Debevca, ki je bil več let marljiv odbornik družbe kmetijske, pošlje žalovalno pismo o zgubi velecenjenega rodoljuba; odbor je soglasno sprejel predlog.

— (*Nevihta s točo danes teden*) je segla daleč in sicer po več krajih okraja Ljubljanskega, Kamniškega in deloma tudi Kranjskega. V okolici Ljubljanski je toča več ali manj potolkla zemljišča 4 — 5 milj na dolgo in do 3 milje na široko in sicer: Polhov gradec, Babno goro, Švico, Dobrovo, Brezovico, Štepanovo vas, Javor, Kašelj, Slape, Zadobrovo, Moste, Udmat. Bizovik, Podgorico, Nadgorico, Šmartno pri Savi, Stožice, Ježico, zgornjo in spodnjo Šiško, Dravlje, Glince, Št. Vid, Vižmarje, Štanežice, spodnje Pirniče, Tacen, Šmartno pod Šmarno goro in Gameljne. V Kranjskem okraju so največ škode trpele soseske Dolenšice, Podobenim,

Podvrh in zgornja Rovana, — v Kamniškem pa Moravec, Trzin, Podreče, Domžale, Dob, Dragomelj, Jarše, Dol, Dolsko, Dritač, Peč, St. Ožbalt, Ihan in Brezovice. — Kakor pa se po časnikih bere, so imeli tisti dan točo tudi po nekaterih krajih Koroškega, Štajarskega in Istre.

— Šolsko leto se konča v gimnaziji, realki in pripravnici prihodnjo soboto, — ljudske šole pa v soboto teden.

— Gosp. Henrik Gartenauer, dosedaj suplent na tukajšnji gimnaziji, je imenovan za profesorja.

— Kakor se nam poroča, namerava mestni odbor Kranjski se s prošnjo obrniti do presvitlega cesarja za obstanek tamošnje gimnazije. Ali bode prošnja kak vspeh imela, je dvomljivo; vendar vsakako bilo bi prav, da Nj. veličanstvo zve, kako se princip „varčnosti“ zavija z ozirom na gimnazijo Kočevsko, ki šteje na pol manj učencev memo Kranjske in životari še le malo let. „Tagblatt“ ovaja sicer o razpustu Kranjske gimnazije izid zadnjih volitev poslanca v deželni zbor, češ, da morebiti za tem grmom tiči zajec. Po takem bi moral Kranj kaznovan biti zato, da s Škofjo-Loko vred nima renegatov toliko, da bili bi te mesti propali pri volitvah! Žalibog, da smo dandanes v Avstriji že tako daleč, da se more kaj tacega verjeti!

— („*Brencelj*“ št. 12) je bil te dni razposlan prav mikaven v podobah in besedi; v prilogi vabi na novo naročevanje, ker se prične drugo polletje. Naj nihče ne zamudi, naročiti si ta mikavni ilustrirani list.

— (*Prošnja*.) Razpošilja se ravnokar „Letopisa Matice Slovenske“ za leto 1878., 1. in 2. del. Uljudno zato prosimo častite gosp. poverjenike, naj blagovolijo ta zvezek izročiti Matičnim udom v svojem poverjeništvu, pa tudi zaostalo letnino pobrati in jo blagajniku gosp. Ivanu Vilharju poslati. „Matica“ ima s tiskom in z nagradami mnogo stroškov, katerih brez rednega vplačevanja doneskov svojih udov ne more redno poravnati. — 3. in 4. del „Letopisa“ prideta ob enem s knjigo: „Potovanje okolo sveta“ gosp. družbenikom v roke.

Iz pisarne „Matice slov.“

— (*Pobirki iz časnikov*.) Po „Tagbl.“ nameravajo nemškutarji v prihodnjem deželnem zboru, kjer bodo imeli večino, vpeljati velike reforme v ljudskem šolstvu. To vsaj se je izvedelo iz predlogov učitelja Linhartta, ki je v zadojem shodu konstitucionalcev v tej zadevi zvonec nosil. Pričele se bodo po takem zopet borbe prejšnjih let, katere se že gnjusijo vsacemu poštenjaku. Quousque tandem?

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — „Wien. Zeitg.“ od 6. dne t. m. je priobčila dvojno lastnoročno pismo presv. cesarja: eno na predsednika ministerstva kneza Auersperga, drugo na ministra barona Lasserja. V prvem cesar jemlje na znanje napoved odstopa ministerstva, pa si pridržuje odlok o tem za pripravi čas in izreka željo, da ministri do tega časa obdržijo svojo službo, ministerstvo notranjih oprav pa izročuje knezu Auerspergu. V drugem pismu sprejme cesar odstop bolehnege ministra Lasserja, izreka mu priznanje za njegovo večletno odlično službovanje ter mu podeluje veliki viteški križ Štefanovega reda.

— Začasno po takem ostane sedanje ministerstvo razen barona Lasserja, ki gre v pokoj. Resnične so besede „Obzora“, ki piše: „Zavoljo odstopa sedanjega ministerstva nikdo ni žalosten, in celó njegovi prijatelji ne, al nihče se tudi ne veseli, da odstopi. Toliko je zavladal pesimizem v večini narodov naše monarhije,

da se nikdo ne nadja, da se stvari obrnejo na bolje. Vse se pričakuje le od slučaja, nič pa od spoznanja pravega blagra za monarhijo, dokler gospoduje ona umetna večina, ki nima koréna v narodih. Mi dostavljamo temu le to, da dogodbe zadnjega časa v državnem zboru so kazale, da tudi ni nobene kompaktne večine več, na katero bi se naslanjalo ministerstvo Auerspergovo, ampak le manjšine so, v katere je razdrobljena prejšnja večina poslancev.

— Slovanska mladež na tukajšnjem vseučilišču pripravlja za leto 1879. knjigo z naslovom „Almanak“, ki bode zabavno-poučne stvari razpravljala v vseh slovanskih jezicah. Naročnina je odločena na 1 gold. 20 krajc., ki se pošilja gosp. Todoroviću na Dunaj (Burgstrasse 24); prodajal pa se bode po 1 gold. 60 kr.

Iz Lvova. — Gališki deželni zbor se ima neki sklicati 9. dne septembra in le 6 tednov trajati.

Iz Zagreba. — Deželni zbor se je pričel v ponedeljek. Če je res, kar piše Magjarski list „Budapešt. Corr.“, ima se zbor že končati 13. dne t. m. — po komandi iz Pešta! In prav verjetno je to, kajti magjarizem čedalje bolj svojo oholo glavo povzdiguje; če bo tudi magjarski jezik Hrvatom „narodni“ jezik!

Ogersko. — Po dovršeni novih volitvah poslancev, ki bodo v očigled okupacije Bosne in Hercegovine, kateri so Magjari zakleti protivniki, sila burne, se snide državni zbor v Budapeštu 17. oktobra.

Iz Rima. — Tukajšnji časnik „Capitale“ je objavil pismo, ki ga mu je poslal Garibaldi o socializmu, ki Nemcem zdaj toliko sivih las dela. Garibaldi je to pismo gre zdaj po vseh časnikih, ker je res vredno, da se čita. Glasí se tako-le:

„Ni dolgo temu, kar sem nemškega in ruskega cesarja hvalil. Jaz se tega ne sramujem. Ona imata vsakako velike zasluge za narodni napredek, zato me je zbolel napad na častitega Viljema. — V tem slučaju nisem komunard, pa ker sem star, težko mi je svetovati. Sedaj gre vse na to, da se socializem ukrotí, in to se prav lahko zgodí tako-le: 1) naj se stalne armade razpustijo, da se ljudje poprimejo poljedelstva, pa bode potem nehalo siromaštvo; 2) železo naj se rabi za napravlanje gospodarskega orodja, pa ne za bojno orožje; 3) naj nekateri jedó samo za dvanajst ljudi, a ne za tisoče; 4) naj se napravi mednarodna sodnija, katera bi razpore med narodi razsojevala, da se tako odstranijo za ljudstva nesrečne vojske. S tem svetom kongresu (Berolinskemu) na srce pokladam: ako se Slovanom ne dá pravica, hočemo mi napovedati revolucijo. Vaš G. Garibaldi.“

Iz Benetek. — Agitacij zoper Avstrijo na Laškem ni konca ne kraja; zdaj rogovilijo Lahoni v Kopru, zdaj v Trstu, drugikrat v Paznu, Gorici itd. O binkoštnih praznikih so v Benetkah Avstrijsko-ogerskemu konsulatu celó okna razbili in grb s hiše vrgli v bližnji kanal. Ona dva praznika so namreč iz Trsta v Benetke pričakovali gostov po parobrodu; al ker se je za to veselico oglasilo premalo Tržačanov, ni parobrod se odpeljal v Benetke. Druhal Beneška pa je sumičila, da je policija Tržaška na prošnjo Avstrijsko-ogerskega konsulata prepovedala izlet v Benetke. In to je bil vzrok onemu velikemu škandalu, pri katerem je policija Beneška rokó krížem držala. Italijanska vlada je sicer pozneje javno grajala ono demonstracijo; al da je to le prazna beseda, vé ves svet. — Radovedni smo, bo li minister vnanjih uprav grof Andrassy tudi to dogodbo, ki je v zvezi z demonstracijami Isterskimi, Tržaškimi in Goriškimi, smatral za šalo?

Iz kongresa se slišijo vsakovrstne reči. Zasedba Bosne in Hercegovine po Avstrijski vojni je sicer sklenjena reč, a utegne se še zavleči, čeravno se govori, da ima naša vojna že 15. t. m. z begunci vred na dveh straneh, južni in severni, prestopiti mejo. Grof Andrassy ni v majhnih zadregah. Turčija je rekla sicer, da je zadovoljna z zasedanjem Bosne po Avstriji in da se bo o tem, kako se ima izvršiti, dogovorila sama z Avstrijo. Na to neki pa je povdarjal Bismark, da je kongres dal Avstriji nalogo, vrediti Bosno in pomiriti jo. Vprašanje pa je pri tem: bo li politiki Magjarski mogoče narediti drugej mir, ko ga še doma ne more, marveč je spravila Nemce ravno tako, kakor Slovane in Rumunce v najhujšo opozicijo zoper sebe. Ta politika bi rada pomagala Turkom na noge, to čuti tudi Bismark, ker je vsakemu, ki bi od Rusije zahteval še kaj, rekel, „da miroljubja Ruskega utegne enkrat konec biti.“ V drugem obziru je pa Andrassy v zadregi zavoljo volitev, ki se imajo pričeti na Ogerskem. Magjari ne morejo pozabiti še „zatiranja brata Osmana“ in če bi Avstrija zasedla Bosno, utegnile bi volitve izvršiti se tako, da bi vlada se vstrašila. Zato je skoro gotovo, da bomo pač pripravljene za marširanje, a marširali ne bomo tako brž; to se da slutiti tudi potem, da je za nadpoveljnika zasede vojne imenovani general Filipovič z Dunaja vrnil se nazaj v Prago. Je li to prevrvt na bolje ali na slabše, to se bo še le pokazalo. To je pa očitno že zdaj, da nesrečna Magjarska notranja politika je Avstriji o unanji politiki zeló napoti.

Kar se tiče mobilizacije, se sliši zdaj, da bo večja kakor je bila nameravana skonca. S prvega je bilo namenjeno spraviti le 4 divizije na noge, zdaj pa se spravlja še 3, tako da jih bo 7 ali morda celó 9 na nogah. Pravijo, da se to godi zavoljo tega, ker je vedenje Turčije vzbudilo sum, da je nahujskala mohamedance zoper armado Avstrijsko, ki ima priti. Sliši se tudi, da je Andrassy vzdignil drugo polovico dovoljenih mu 60 milijonov, a da jih ne misli potrošiti za zasedbo Bosne in Hercegovine.

Iz Bosne sta prišla dva poslanca v Berolin s prošnjo, naj bi Srbija zasedla Bosno, a ne Avstrija; toda poslanca nista nič opravila. Madjari se namreč hudo boje Srbije; če bi pridobila si Bosno, bila bi jim premogočna. — Grki ne dobé nič, saj pa tudi s svojo perfidno politiko nič zaslužili niso.

Kongres se ima raziti v soboto 13. t. m. Zadnje novice so namreč te, da se bo ta dan podpisal protokol. Po tem je sklepati, da so se vsa vprašanja ugodno rešila zlasti, ker se je Rusiji pustil tisti vpliv, ki jej gre po vspehih orožja in po velikih žrtvah. Spodnji del Donave se ima postaviti pod nadzorstvo komisije nalašč za to postavljene in nobena vojna ladija ne sme va-njo; podonavske trdnjave pa se imajo razrušiti. Turška je neki še zahtevala, da v Bosni in Hercegovini ostane gospodarstvo s premoženjem mošej (Turških cerkvá) v njenih rokah, isto tako civilna uprava omejenih dežel; a predloge tega kongres ni sprejel. Tudi zarad provinc in trdnjav v Aziji se je vnel razgovor, ki se je slednjič končal s tem, da rešitev tega vprašanja se prepusti Rusiji in Angleški, varstvo svetih dežel pa Francoski.

Žitna cena

v Ljubljani 6. julija 1878.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 9 fl. 10. — banaška 10 fl. 49. — turšice 6 fl. 20. soršice 6 fl. 80. — rži 6 fl. 34. — ječmena 5 fl. 63. — prosa 7 fl. 3. — ajde 5 fl. 85. — ovsa 3 fl. 41. — Krompir 2 fl. 50 kr. 100 kilogramov.